

DR | GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK- 0999 København C
dr.dk

13.11. 2023

Klage over indledning til live-blog på dr.dk

Kære

Du har den 25. oktober 2023 klaget over indledningen til DR's liveblog på dr.dk om krigen mellem Israel og Hamas. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og skrevet en indstilling.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg er enig i.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Kopi:

Journalen
Etikchef Anja Lundberg Andersen, DR Kultur, Børn og Unge
Seniorkonsulent Mikkel Vincentz Pedersen, LSR
Led. indholdschef Kirsten Marie Svendsen, DR Nyheder
Udlandschef Niels Kvale, DR Nyheder
Direktør Sandy French, DR Nyheder

Sagen kort

En læser klagede over DR's introducerende tekst til den løbende live-blog om krigen mellem Israel og Hamas. Klager fandt teksten mangelfuld og partisk og dermed vendt mod Hamas. Teksten er faktisk korrekt, og det er DR, som vælger formuleringer og kilder. Den korte tekst skal netop ses som en introducerende tekst til en løbende nyhedsopdatering, hvor der netop i teksten henvises både til live-bloggen og den løbende uddybende nyhedsopdatering på TVA Live.

Klager får ikke medhold.

Gennemgang af sagen

Den 25. oktober 2023 skriver (herefter benævnt Klager) og kritiserer DR's indledning til den daglige live-blog (opdatering) om krigen mellem Israel og Hamas.

Klager skriver: *"Jeg finder indledningen til DRs live-opdatering om Israel-Palæstina upassende og historieløs, idet den på ingen måde er dækkende for, hvad der ligger forud for Hamas' angreb på Israel og på den måde bidrager til en forståelse af, at det kun er Israel, som retfærdighedsvist må forsvare sig. Der kunne lige så vel stå, at Hamas' angreb er et forsvar mod Israels årelange besættelse af de palæstinensiske områder, så jeg vil opfordrer DR til at gentænke denne intro."*

I den faste introduktionstekst på dr.dk's live-blog står:

"Den militante palæstinensiske gruppe Hamas, som kontrollerer Gazastriben, indledte lørdag den 7. oktober det, der ser ud til at være det største terrorangreb mod Israel nogensinde.

Israel har efterfølgende erklæret krig og svaret hårdt igen med blandt andet luftangreb på Gaza.

Du kan følge situationen her og i TVA Live."

DR svarer

Den 27. oktober 2023 svarer udlandschef i DR Nyheder Niels Kvale:

"Konflikten mellem israelere og palæstinensere har varet siden staten Israels oprettelse i 1948, og jeg kan uden at tøve sige, at den hører til blandt de mest komplicerede af alle de konflikter, vi jævnligt beskæftiger os med. Stort set alle aspekter i sagen kan betegnes som "omstridt", og det gør det til en ekstremt vanskelig journalistisk opgave at beskrive, hvad der foregår. Men jeg kan garantere dig, at vi gør os meget umage.

Her er lidt om vores overvejelser:

Vi oplever altid stærke reaktioner på vores dækning af konflikten mellem Israel og palæstinenserne. Derfor forsøger vi at dobbelttjekke alle oplysninger, og hele tiden levere en balanceret dækning, der tager højde for de mange nuancer, samt de forskellige udlægninger der kommer fra konfliktens parter. Nu da konflikten har udviklet sig til en decideret krig er dette arbejde blevet endnu mere besværligt – og endnu vigtigere.

Vi gør for eksempel et stort arbejde ud af åbent at erklære, når vi ikke er i stand til at bekræfte bestemte oplysninger, tal eller begivenheder. Vi gør ligeledes et stort arbejde ud af at verificere de mange oplysninger, videoer og billeder, der florerer på sociale medier og bruger aldrig billeder vi ikke har verificeret.

Vi gør med andre ord vores bedste, og søger at lave balanceret, kritisk og forklarende journalistik. Men vi skal også afspejle de objektive fakta. I dette tilfælde er det et faktum, at den militante gruppe Hamas, der kontrollerer Gaza-striben og står på EU og USA's terrorlister, har gennemført et blodigt terrorangreb mod Israel, hvor de målrettet gik efter at dræbe flest muligt civile.

Men det er også et faktum, at ofte det koster mange civile livet, når Israels militær angriber Hamas i Gazastriben.

Vi forholder os kritisk til alle parter i krigen, mens vi samtidig er opmærksomme på, at gråzonerne i netop denne konflikt er bredere, end det normalt er tilfældet. For os er det vigtigste at beskrive så præcist som muligt, hvad der er sket – ikke at sætte mærkater på begivenhederne.

Vi oplever vi kritik, når vi omtaler – eller når vi undlader at omtale – Vestbredden som "israelsk-besat". Vi henholder os til, at FN betegner området som besat af Israel – men igen er det vigtigste for os at beskrive, hvad besættelsen konkret betyder. "

Klager anker

Den 29. oktober 2023 vender Klager tilbage til LSR med en anke af svaret fra DR. Ifølge Klager undlades i den påklagede introtekst til live-bloggen væsentlige oplysninger i henhold til historiske forhold. Klager skriver blandt andet:

"DR's begrundelse om at "afspejle de objektive fakta" er efter min mening relativt i et historisk perspektiv og yderst problematisk som forsvar for indledningen til live-bloggen. Uden nogen former for henvisning til den historiske kontekst, nemlig at Gaza i 56 år har været under Israelsk belejring med undertrykkelse og Apartheid-lignende tilstande til følge - og at Hamas' angreb d. 7. oktober faktisk set er en reaktion på dette - gør DR angrebet historieløst."

Jeg bekræfter over for Klager den 30. oktober 2023, at hendes anke vil blive behandlet.

Procedure

DR skal ifølge DR's retningslinjer besvare en klage inden for maksimalt fire uger. Det er sket her. Det skal være den ansvarlige chef, som svarer, hvilket også er tilfældet. Klagen skal desuden forholde sig til kritikken, og det er også tilfældet. Der skal være givet klagevejledning, hvilket også er sket.

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klagers kritik af DR's indledende tekst til live-bloggen drejer sig om prioritering af oplysninger. Klager ønsker, at det af teksten fremgår, at Israel – efter Klagers opfattelse – har besat Vestbredden og Gaza i 56 år, og at Hamas' angreb på Israel den 7. oktober 2023 er fremprovokeret af denne lange besættelse. Helt grundlæggende har DR redigeringsretten, det vil sige retten til at vælge vinkler og oplysninger samt medvirkende og andre kilder til sine journalistiske produktioner. (Fremgår af DR's etiske retningslinjer kapitel 1.) Dette skal ske inden for den præmis, at DR forpligter sig til overordnet at foretage grundig research samt bedrive en hæderlig og ordentlig programvirksomhed uden skjulte dagsordner.

DR har valgt i en relativt kortfattet introduktionstekst at fokusere på det angreb, som Hamas foretog den 7. oktober 2023. DR skriver i live-bloggens intro til emnet om "den militante palæstinensiske gruppe Hamas, som kontrollerer Gazastriben". Dette er faktisk korrekt lige som det forhold, at angrebet blev indledt lørdag den 7. oktober. DR skriver tillige om angrebet, at det "ser ud til at være det største terrorangreb mod Israel nogensinde", hvilket er korrekt og desuden rummer et fint afbalanceret

forbehold for en endelig vurdering af det endelige omfang af angrebet. DR's beskrivelse af, at Israel efterfølgende har "erklæret krig og svaret hårdt igen med blandt andet luftangreb på Gaza" er heller ikke en ukorrekt eller en skæv fremstilling af forholdene. LSR lægger endvidere vægt på, at der i live-bloggen (og desuden i TVA Live), som der henvises til, efterfølgende er supplerende nyhedsopdateringer og uddybende detaljer om forhold og reaktioner på begivenheden.

Der er dermed intet faktuel forkert i de oplysninger, DR bringer i den påklagede introtekst, der skal ses som netop en kort introducerende tekst, og ikke en egentlig analyse af konflikten mellem Hamas og Israel.

Det er ikke en overtrædelse af DR's etiske retningslinjer, at DR valgte at fremstille de faktiske forhold i en kort form, som DR gjorde.

Klager henviser til, at Gaza har været under israelsk belejring i 56 år, hvilket jeg opfatter som en henvisning til Seksdagskrigen i 1967.

Brugen af ord og begreber kan altid opfattes som markører for det ene eller andet standpunkt og tillægges forskellig betydning. For at tage krigen i 1948 mellem den nyoprettede stat Israel og nogle af de arabiske nabostater som eksempel, så kalder israelerne denne krig for 'Frihedskrigen', hvor palæstinenserne kalder krigen for 'al-Nakba', som betyder "katastrofen"

Det er denne balancegang, som udlandsredaktør Niels Kvale omtale i svaret til Klager.

Konklusion og sammenfatning

En læser mente, at DR i sin intro-tekst til live-bloggen på dr.dk om krigen mellem Israel og Hamas er partisk. Klager mente, at teksten var upassende og historieløs, og på ingen måde var dækkende for, hvad der lå forud for Hamas' angreb på Israel og på den måde bidrog til en forståelse af, at det kun er Israel, som retfærdighedsvist må forsvare sig. Klager får ikke medhold i kritikken. Teksten er faktisk korrekt, og det er DR, som vælger formuleringer og kilder. Desuden lægger LSR vægt på, at den korte tekst netop skal ses som en introducerende tekst til en løbende nyhedsopdatering, hvor der netop i teksten henvises både til live-bloggen og den løbende uddybende nyhedsopdatering på TVA Live. Teksten fremstår ikke upassende, som Klager påstår eller med mangler i forhold til en fair og balanceret fremstilling af begivenhederne.

Klager får ikke medhold.

Jesper Termansen,

Den 9. november 2023